

Informació

Parròquia de Sant Martí

Horaris d'obertura de l'església:
De dilluns a divendres: de 8 a 10 i de 18.30 a 20 h
Dissabtes: de 8 a 10 i de 18.30 a 21 h
Diumenges: de 8 a 13 i de 18.30 a 21 h
Telèfon: 93 867 03 42

Oficina de turisme de Sant Celoni

C/ Major, 53
Tel. 93 867 01 71
turisme@santceloni.cat
www.santceloni.cat/turisme

● zona vianants

Xarxa de Parcs Naturals

Parroquia de Sant Martí de Sant Celoni

Compromiso | Compromis
Calidad Turística | Qualitat Turística

L'altar major i els laterals

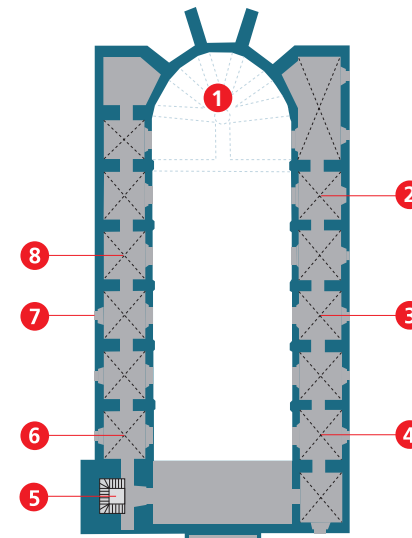
A l'altar major hi ha un baldaquí amb cúpula, obra de l'arquitecte Francesc Folguera (1953), i un sant Martí esculpit en marbre per Lluís Montané (1953). Les pintures d'Isidre Roig de Casas (1960) representen diverses escenes de la vida del sant.

Entre les capelles de l'esquerra destaca la segona, dedicada a la **Mare de Déu del Puig, patrona de la vila**. Es va beneir el 1944, la imatge és de Josep M. Camps Arnau i les pintures del cambril, de Darius Vilàs, són de 1947. A la cinquena hi ha el retaule de fusta de la Mare de Déu del Pilar, amb imatges fetes per Lluís Montané el 1955 (sant Francesc de Paula, la Verge del Pilar i sant Ramon Nonat). La primera capella de la dreta presenta una escultura de la Immaculada, de Francesc Carulla (1955). Les pintures (santa Maria Goretti i sant Lluís Gonçaga) les va fer el seu fill, del mateix nom, el 1958. A la tercera hi ha una imatge moderna de fusta de la Mare de Déu del Roser i a la cinquena, on es venera la Moreneta, hi ha pintures de Sandro Bedini (1999 i 2002).

La sagristia o capella de Sant Francesc Xavier

Acabada el 1683, la capella de Sant Francesc va servir provisionalment pel culte mentre es construïa el temple. Després va ser sagristia i darrerament ha recuperat la funció religiosa. És rectangular i té quatre trams de volta de llunetes. S'hi conserven dos frontals d'altar ceràmics barrocs procedents de l'església de Sant Llorenç de Vilardell.

- 1 - Altar major
- 2 - Capella de la Immaculada
- 3 - Capella de la Mare de Déu del Roser
- 4 - Capella de la Mare de Déu de Montserrat
- 5 - Escala del campanar i el cor
- 6 - Capella de la Mare de Déu del Pilar
- 7 - Porta del fossar
- 8 - Capella de la Mare de Déu del Puig

Pintures de l'altar major

Ajuntament de Sant Celoni

CAT

Església parroquial de Sant Martí de Sant Celoni

L'esplendor del barroc

L'església parroquial de Sant Martí de Sant Celoni és un bon exponent de l'arquitectura barroca catalana, i a la façana, de 1762, presenta la millor decoració esgrafiada de l'època que es conserva al país. L'edifici és l'element més emblemàtic del patrimoni arquitectònic celoní

Des de l'època medieval Sant Celoni havia anat creixent al llarg del carrer Major. A causa de la forta expansió es va decidir edificar una nova església parroquial al bell mig de la vila, ja que l'antiga parròquia de Sant Martí de Pertegàs (al Parc de la Rectoria Vella) havia quedat petita i allunyada. L'any 1634 es va col·locar la primera pedra del nou temple i el 1680 es van reprendre les obres després d'una llarga aturada provocada per la guerra dels Segadors i altres incidents. L'any 1683 es beneí la capella de Sant Francesc Xavier, que més endavant va ser la sagristia, i el 1703 es va inaugurar l'església nova. Com consta en les dates inscrites a la façana, l'any 1753 es va construir la portalada i els esgrafiats es van enllestir l'any 1762.

La portalada

La portalada es va esculpir amb marbre de Gualba. Damunt la porta d'arc rebaixat hi ha un medalló amb la inscripció "Anno Domini 1753" i una fornícula, decorada amb garlandes vegetals i florons. La imatge de sant Martí, realitzada l'any 1953, és obra de l'escultor celoní Lluís Montané i s'adapta perfectament a l'esperit barroc del conjunt. Damunt hi ha un rosetó. La façana està coronada amb un capcer semicircular que forma el perfil sinuós típic de l'arquitectura barroca.

La façana esgrafiada

La magnífica decoració esgrafiada de la façana de l'església, feta el 1762, és la **més important del barroc català tant per la gran superfície que ocupa com pel bon estat de conservació** general de l'obra original i pel seu caràcter pedagògic. Va més enllà del sentit purament decoratiu característic dels esgrafiats barrocs i desenvolupa un programa iconogràfic coherent, distribuït a la manera de façana esculpida o de gran retaule.

Els **pisos inferiors** mostren les virtuts que cal practicar a la terra per arribar a la glòria celestial, representada pels dos estrats superiors. A baix dos arcàngels protegeixen la porta, entre els quals destaca la figura de sant Miquel sobre el drac. Als costats hi ha una al·legoria de la Justícia, amb l'espasa i la balança per pesar les bones obres, i una de la Caritat, representada per una dona que acull maternalment dos nens. Al **primer pis**, assegudes sobre les aletes de la portada, hi ha la Fe (amb els ulls tapats, un calze i una creu), i l'Esperança, que porta una àncora. Les acompanyen dos àngels amb els atributs papals (les claus de Sant Pere i la tiara) que simbolitzen l'església.

El cel és com un gran palau on la música i la festa sempre hi són presents de la mà de l'orquestra d'àngels que hi ha darrere la balustrada. Aquests simpàtics personatges, amb els instruments de l'època, donen la benvinguda a la glòria celestial. Als extrems hi ha sant Celdoni i el seu germà sant Ermenter, soldats romans que van ser martiritzats. S'hi representa un estol d'angelets: uns dormilegues, d'altres carregats amb cistells de fruites, un parell que juguen amb ocells... Dalt de tot hi ha l'àngel amb la trompeta del Judici Final flanquejat per **dos angelets amb els atributs de sant Martí, patró de la parròquia**, el bàcul de bisbe i la mitra. Als costats hi ha la data de l'esgrafiament: 1762. La façana es restaurà l'any 1965 i novament el 2003, amb motiu dels 300 anys de la consagració de l'església.

L'esgrafiament és una tècnica decorativa de poc cost bastant utilitzada en el barroc català que consta de dues capes d'arrebossat. La del fons és més fosca, i a la superior, més fina, hi ha més quantitat de calç per obtenir un color clar i contrastat. En aquesta segona capa, quan encara és tendra, es fan els dibuixos i es retallen les parts que cal eliminar per donar forma a les figures.

La porta del fossar i el campanar

La porta de l'antic fossar o cementiri és a la façana de ponent. És rectangular, de granit. Damunt la fornícula hi ha la data de construcció (1682) i un relleu incís amb la creu sobre una campana, entre el sol i la lluna. El campanar té tres cossos de planta quadrada. Els dos superiors són aixamfranats i en el darrer hi ha quatre obertures d'arc apuntat. Està coronat per una barana de maó calada.

L'interior

És un edifici de planta rectangular i absis octogonal amb contraforts a l'exterior. L'interior, rehabilitat el 1940, té una sola nau dividida en sis trams coberts amb volta de llunetes. La nau mesura 19 metres d'alçada, 12 d'amplada i 41 de llargada. Entre els contraforts laterals hi ha cinc capelles a cada costat. Originàriament, la diferència d'alçada entre la coberta de la nau i la de les capelles permetia il·luminar el temple directament amb uns grans finestrals que es tapiaren en el segle XIX, quan es va pujar l'alçada de les teulades laterals. A l'interior hi havia tribunes amb gelosies de fusta sobre les capelles, eliminades amb la reconstrucció de 1940.

El vitrall del rosetó, amb sant Martí partint la capa, és de 1960.

El mateix tema és a la clau de volta, esculpida per Lluís Montané el 1940.

